

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Care worker, level 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Kutsestandardi kasutusala

See kutsestandard on aluseks vastava taseme õppekavade koostamisele ja isiku kompetentsuse hindamisele.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Care worker, level 4	4

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work

Hooldustöötaja on erialase ettevalmistusega töötaja, kes on omandanud tööks vajalikud teadmised ja oskused abivajaja hooldamiseks, juhendamiseks ning rehabilitatsiooniks vastava plaani (nt rehabilitatsiooniplaan, hooldusplaan vm) alusel.

Hooldustöötaja on hoolekande- ja tervishoiuvaldkonna töötaja. Tema töö eesmärk on toetada ja abistada abivajajat väärika elu korraldamisel ja võimalikult kõrge elukvaliteedi saavutamisel. Ta hoolitseb abivajaja füüsiliste, sotsiaalsete ja psüühiliste vajaduste rahuldamise eest, juhendab ja toetab teda.

4. taseme hooldustöötaja töötab erineva ea ja kultuuritaustaga inimestega, kes oma elusituatsiooni tõttu või muul põhjusel vajavad abi, hooldust, juhendamist või tuge.

Ta lähtub oma töös abivajajast kui tervikust ja tema vajadustest, jõuvarudest, toimetulekuvõimest ning töökspidamistest iseseisvuse toetamisel. Hooldustöötaja järgib inimõigusi, kutse-eetikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid.

Ta teeb koostööd ja suhtleb abivajaja, tema lähedaste, sugulaste ja teiste võrgustiku töötajatega. Hooldustöötaja töös on oluline pidev enesetäiendamine ja elukestev õpe.

Hooldustöötaja kutsealal on olemas ka hooldustöötaja, tase 3 kutse.

A.2 Tasks

A.2.1 Abistamine elamistoimingutes ja hooldustegevuste läbiviimine

- 1) Turvalise keskkonna korraldamine ja võimalusel kohandamine.
- 2) Hooldustegevuste planeerimine ja tegemine.
- 3) Tervislikust toitumisest teavitamine, toidukõlblikkuse ja toiduhügieeni jälgimine.
- 4) Toitumise jälgimine.
- 5) Riiete otstarbekuse ja mugavuse hindamine.
- 6) Hügieeni- ja ilutoimingute juhendamine ning abistamine.
- 7) Füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse tegevuse taset aktiveerivate tegevuste toetamine.
- 8) Seksuaalkäitumise juhendamine ja toetamine.
- 9) Hooldusega seotud toimingute läbiviimine.
- 10) Ravimite hankimine.
- 11) Õe abistamine õendustoimingute sooritamisel.
- 12) Toimetulekut toetavate rehabilitatsiooni-, sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldamine.
- 13) Lähedaste toetamine ja juhendamine surija hooldusel või surija hooldamine.

A.2.2 Majapidamistööde korraldamine

- 1) Pesu- ja puhastusteenuste tegemine.
- 2) Majapidamises vajalike tööde korraldamine.

A.2.3 Töö lastega

- 1) Laste ja perede probleemide märkamine.
- 2) Lapse ja pere toetamine väärtuste kujundamisel.
- 3) Sotsiaalse võrgustiku aktiveerimise toetamine.

A.2.4 Töö eakatega

- 1) Füüsiliste, psüühiliste ja sotsiaalsete muutuste mõju hindamine.
- 2) Igapäevaelus toimetuleku abistamine ja juhendamine.
- 3) Terviseprobleemide märkamine.

A.2.5 Töö erivajadustega inimestega

- 1) Probleemide hindamine ja nende lahenduste leidmine.
- 2) Motiveerimine.
- 3) Abivahendite kasutamise juhendamine.
- 4) Toetamine rehabilitatsiooniplaani täitmisel.

A.2.6 Suhtlemine

- 1) Probleemidega tegelemine ja lahendamine.
- 2) Suutlikkuse hindamine suhtlusvõrgustikuga suheldes.
- 3) Konfliktsete olukordade märkamine ja lahenduse leidmine.
- 4) Suhtlemisviisi valimine.
- 5) Suhtlemine erineva positsiooni, kultuuritausta ja maailmavaatega inimestega.
- 6) Konfliktide ennetamine.
- 7) Probleemide lahendamine.

A.2.7 Esmaabi andmine

- 1) Tervisliku seisundi määratlemine.
- 2) Esmaabi andmine haigushoogude, õnnetusjuhtumite ja traumade korral.
- 3) Elustamine.

Elective areas of work

A.2.8 Meeskonnatöö korraldamine ja juhendamine

- 1) Meeskonnatöö korraldamine.
- 2) Kolleegide toetamine.
- 3) Töö delegeerimine.

A.3 Work environment and specific nature of work

Hooldustöötaja võib töötada nii avahoolduses kui ka hoolekande- ja tervishoiuasutustes. Töö võib toimuda graafiku alusel, sh puhkepäevadel ja öösi. Töö on emotsionaalselt pingeline ning füüsiliselt raske, nii individuaalne kui ka meeskonnatöö.

A.4 Tools

Hooldustöötaja kasutab oma töös sobivaid abi-, kaitse-, hooldus- ja puhastusvahendeid, kodu- ja majapidamistehnikat ja vajadusel erinevaid infotehnoloogia- ja kommunikatsioonivahendeid.

A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics

Hooldustöötaja on empaatia- ja vastutusvõimeline, hooliv, usaldusväärne ja aus. Oluline on kohusetundlikkus oma töös. Ta on hea suhtleja ja koostööaldis. Hooldustöötaja töö eeldab kõrget kõlbelist hoiakut, pingetaluvust, inimkeskseid väärtushoiakuid ja tolerantsust. Samuti on tähtsad analüüsivõime, sihikindlus ja järjepidevus.

A.6 Professional preparation

Tavaliselt on hooldustöötaja, tase 4 lõpetanud hooldustöötaja eriala õppekava kutsehariduse või kutsekeskhariduse tasemel või omandanud praktilised kutsealased oskused töö käigus ja läbinud erialased kursused.

A.7 Most common occupational titles

Hooldustöötaja, hooldaja, sotsiaalhooldaja.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Hooldustöötaja, tase 4 kutse koosneb kaheksast kohustuslikust ja ühest valitavast kompetentsist. Selle kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1 - B.2.7 ja B.2.9 (lääbiv kompetents) tõendamise. Lisaks on võimalik täiendavalt tõendada valitav kompetents B.2.8.

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Assisting with housing and care activities

EstQF Level 4

Performance indicators:

- 1) creates and, if possible, adapts a safe environment to the person in need based on their condition and needs, taking into account the care plan; introduces assistive devices and possibilities to obtain these, providing guidance on usage;
- 2) plans and carries out necessary care activities based on the care plan and condition of the person being cared for;
- 3) informs the person in need of healthy eating and food hygiene in accordance with the basic principles of nutrition education, taking into account the nutritional needs and characteristics of the person; determines if food is past its best and monitors food hygiene, taking into account health protection requirements; considers the needs and wishes of the person in need and, where possible, value for money, when acquiring food;
- 4) monitors the eating habits of the client based on their condition, instructs and feeds the client if necessary; takes into account cultural and religious differences in dietary practices and care;
- 5) assesses the suitability and comfort of clothing based on the client's health, special needs, weather, room and body temperature; assists and guides the person in need on how to dress and, if necessary, dresses the person using appropriate aids;
- 6) guides, assists and, if necessary, carries out hygiene procedures using appropriate aids; arranges beauty services (e.g. manicure, pedicure and hairdresser) if needed;
- 7) stimulates the physical, mental and social activities of the person;
- 8) guides and supports the person in need in expressing their sexuality;
- 9) performs various care duties according to the instructions (e.g. measuring body temperature, heart and breathing rate, blood sugar and blood pressure; care of pressure sores and skin; bandaging; etc.) taking into account the health status and by using appropriate tools; documents care duties;
- 10) acquires medications based on the instructions from the doctor, the basics of pharmacology and the condition of the person in need; observes and assists the person with administering medicines; if necessary, administers them according to the instructions given;
- 11) assists with nursing duties according to the instructions;
- 12) organises rehabilitative, social and health services that support daily management together with other specialists in the network, based on the list of services provided by legislation;
- 13) cares for the dying person if needed or supports and mentors relatives about how to care for the dying person; takes part in caring for the body after death, respecting professional ethics and cultural traditions.

B.2.2 Arranging household duties

EstQF Level 3

Performance indicators:

- 1) plans and performs housekeeping, cleaning and tidying up, taking into account modern cleaning principles and requirements for the use of household chemicals in accordance with the manufacturer's instructions on the product label; motivates the person in need to participate in these activities considering their needs and abilities; uses personal protective equipment;
- 2) arranges household chores, minor repairs and home appliance repairs.

B.2.3 Working with children

EstQF Level 4

Performance indicators:

1) notes the problems children and their families are having, evaluates their need for help and supports them with onward referral to a specialist, as needed, relying on the requirements of child protection legislation; 2) supports the daily or financial coping of a family with children by providing guidance on family budgeting; 3) supports the child and family in shaping values and getting involved and orienting in society; 4) supports the involvement of a social network in alleviating or resolving the child's or family's problems.	
B.2.4 Working with the elderly	EstQF Level 4
Performance indicators: 1) assesses the effects of physical, psychological and social changes that occur with aging on daily coping based on abilities and environment; 2) supports and assists the elderly in their daily activities, maintaining their independence and self-control as much as possible; 3) notes health problems based on the fundamentals of geriatrics, helps the elderly in coping with health problems.	
B.2.5 Working with people with special needs	EstQF Level 4
Performance indicators: 1) notes problems related to special needs and looks for services and support to alleviate them; informs the required specialist based on the system and proceeds according to the instructions received; 2) motivates and supports the person in setting goals and making decisions (choosing a place to work and live, continuing education, maintaining relationships, taking care of their health, etc.) taking into account their age, disability, daily coping and environment; 3) introduces opportunities to obtain assistive devices, helps with the procedure, motivates and instructs the person with special needs and their family members on how to use the device; notes the need to adapt the living environment of the person and makes necessary proposals, involving other specialists if needed; 4) supports the person in the fulfilment of their rehabilitation plan.	
B.2.6 Communicating	EstQF Level 4
Performance indicators: 1) dealing with the problems of the person in need and being oriented towards solving them, following the legal basis of welfare work; 2) assesses the social network and supports the person in need when interacting with the network, if needed; 3) notes conflict situations and finds suitable solutions for the person in need using appropriate means of communication (incl. alternative communication possibilities and sign language); 4) selects a communication method according to the target group; uses appropriate forms and means of communication to establish a relationship of trust with the client, their family members, caregivers and others; 5) communicates effectively with people from different backgrounds and cultures and with different views on life; 6) prevents conflicts using a suitable method derived from communication psychology; 7) solves problems within the limits of their competence by listening actively and emphatically to the person in need.	
B.2.7 Providing first aid	EstQF Level 4
Performance indicators: 1) determines the health status of the person in need by assessing their consciousness, breathing and heart rate, and taking into account their special needs; 2) provides first aid in cases of illnesses, accidents and trauma taking into account the medical condition and/or the extent of the trauma and, if necessary, calls for assistance; uses first aid techniques and equipment as appropriate; 3) resuscitates the person in a state of clinical death considering their medical condition, calls for assistance.	

OPTIONAL COMPETENCES

Lisaks on võimalik täiendavalt tõendada valitav kompetents B.2.8.

B.2.8 Managing teamwork and providing supervision	EstQF Level 4
Performance indicators: 1) plans and organises teamwork, taking into account the specific nature of their organisation and the needs of their clients; supervises the working group in accordance with the assigned tasks and work allocation and cooperates with representatives of related supportive fields, using appropriate methods;	

2) supports colleagues in identifying and assessing problems that may arise in their work and in selecting appropriate measures to address them; behaves in a self-confident manner, considering the foundations of communication psychology;

3) delegates work in an appropriate and fair manner, with regard to the competence of their staff; motivates colleagues.

RECURRING COMPETENCES

B.2.9 Hooldustöötaja, tase 4 kutset läbiv kompetents	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1, vene keelt osaoskuste mõistmine ja rääkimine osas tasemel A2 (vt lisa 1 „Keelte oskustasemete kirjeldused“); 2) kasutab elektroonilisi seadmeid ja võrke ning loob ja haldab faile, arvestades andmekaitse ja andmete varundamise põhimõtteid; kasutab interneti infootsingumootoreid ja elektroonse kommunikatsiooni seadeid: e-kirjade saatmist ja vastuvõtmist, e-kirjade organiseerimist ja otsingut, arvestades turvalise interneti kasutamise põhimõtteid (vt lisa 2 „Arvuti kasutamise oskused“); 3) rakendab võrdsuse ja mitmekülsuse põhimõtteid; austab abivajajaid, nende elukogemust, valikuid ja eelistusi; järgib väärtusi, millel põhineb kvaliteetne hooldus: väärikus, austus, privaatsus ja konfidentsiaalsus; töötab vastavalt eetilistele põhimõtetele; 4) vastutab oma tegude, tööalastest kokkulepetest kinnipidamise ja oma järjepideva arengu eest; märkab olukordi, kus ei piisa tema teadmistest, oskustest ja pädevusest ning vajadusel kutsub abi; 5) järgib valdkonnaga seotud õigusakte; 6) järgib töötervishoiu ja tööohutuse reegleid ning ohutustehnika nõudeid; 7) kasutab hooldustoimingute sooritamisel ergonoomilisi võtteid; 8) püstitab selged eesmärgid; valib vahendid ja ressursid ülesannete täitmiseks; kasutab aega tõhusalt; peab kinni tähtaegadest ja ajakavast; 9) kasutab enda ja teiste ressursse asjakohaselt ja säästlikult, tegutseb tema käsutuses olevatele vahenditele ja keskkonnale vastavalt.	
Hindamine: Läbivat kompetentsi hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega.	

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	05-28052015-1.2/10k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Terje Kraanvelt, Iru Hooldekodu, Eesti Sotsiaalasutuste Juhtide Nõukoda Merike Kravets, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool Piret Kruuser, Eesti Tervishoiualatöötajate Ametiühingute Liit Maarika Kärp, Paljassaare Sotsiaalmaja, ESTA Jaanika Luus, Koduhoolduskeskus Certis, ESTA Iris Meristo, Kristiine Sotsiaalmaja, ESTA Anu Tuuksam, SA Innove
3. Occupational qualification standard approved by:	Health Care and Social Work
4. No. of decision of Sectoral Council	25
5. Date of decision of Sectoral Council	28.05.2015
6. Occupational qualification standard valid until	17.12.2019

7. Occupational qualification standard version no.	10
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	5321 Health Care Assistants
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	4
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Care worker, level 4
Finnish:	Lähihoitaja
Russian:	работник по уходу
C.3 Annexes	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	